

Marokko

22. – 29. januar 2009

DOF Travel

Dansk Ornitologisk Forening
Birdlife Denmark

Søren Sørensen og John Speich

Forord

Fra den 22. – 29. januar 2009 afholdt DOF Travel atter stortur til Marokko og i forhold til de senere ture, der alle har ligget i februar, var vi af sted i en regulær vintermåned.

Som sædvanlig blev turen tilrettelagt i samarbejde med Spies / Mytravel, der hjalp med fly, hoteller og minibusser. Flybestillingen blev kompliceret af konkurs af Sterling, men reddet på målstregen af en afgang med Thomas Cook fra Göteborg, uden at turen i øvrigt blev dyrere, om end rejsen blev noget mere besværlig.

De første 3 nætter blev tilbragt på det gamle, stadig anvendelige ”ornitologhotel” Salam i byen Guelmine ved indgangen til Sahara. Resten af ugen boede vi på det mere traditionelle charterhotel Tagadirt, beliggende i Agadirs turistkvarter, tæt ved havet.

Ørkenlokaliteterne var en eminent oplevelse med et smukt udpluk af de typiske og de mere sjældne fugle, og de klassiske områder langs Atlanterhavet skuffede heller ikke, som det vil fremgå af rapporten. I alt 146 arter er rigtig mange, ikke mindst i betragtning af at mange af forårstrækkerne ikke var nået frem endnu.

De to ledere takker alle på holdet for et herligt sammenhold, team-spirit hedder det vist i dag, og en helt usædvanlig entusiasme i alle faser, men da ikke mindst, når det drejede sig om at opdage og observere fuglene. Det var i høj grad holdets fortjeneste, at vi så så meget, som vi gjorde.

Derfor tak til Lis Kastrup og Sved Petterson, Ingelise og Jørgen Westergaard, Marianne Johnson, Lotte de Neergaard, Keld Jacobsen, Kim Daugaard, Ebba Pilmann og Niels Jørgen Rasmussen, Michael Petersen, Mikkel Holck, Finn Angermann, Kurt Bonde, Ole G. Knudsen, Jens Ballegaard, Bjørn Møller og Carl Erik Mabeck.

Søren Sørensen
Bratskovvej 1 B
2720 Vanløse
marie.soren@mail.tele.dk

John Speich
Strandegårdsvej 10
2650 Hvidovre
speich@mail.tele.dk

Eremitibis / Jens Ballegaard

TURGENNEMGANG

vejr, begivenheder og lokaliteter

Torsdag d. 22. januar

Afgangen var denne gang med bus fra København lidt over midnat til Göteborg, Landvetter, og desværre var der en deltager, der missede datoen, og dermed hele rejsen – mest ærgerligt for ham selvfølgelig, men det gav da også spekulationer for os andre. Resten forløb planmæssigt med ankomst til Agadir lige før middag til behagelige 17° og letskyet.

Stort set første obs blev en flygtig Blå Glente i lufthavnen, og herefter gik det rask sydpå i de 2 minibusser de 200 km mod Guelmine. De to nye chauffører Mohammed og Mohammed (!) var rigtig flinke folk og, skulle det vise sig, dygtige og pålidelige i deres job - dem engagerer vi også meget gerne en anden gang. Der var hurtigt frokostindkøb i Tiznit, og vi nåede frem til et nærliggende stenbrud til en sen frokost. Her var de første rigtige ørkenfugle, nemlig Ørkendompapper og Ørkenstenpikker sammen med bl.a. Theklalærker. Ved passagen af Anti-Atlas var der Sørgestenpikkere og Diademrødstjert, og på sletten nedenfor på vejen mod Guelmine var der den første fine obs af Hvidkronede Stenpikkere. Fremme ved Hotel Salam midt i ørkenbyen blev vi indlogeret på værelser af noget svingende kvalitet. Til gengæld var maden upåklagelig og betjeningen særdeles venlig. Den pulserende gennemfartsby med trafik til fjernere dele af Sahara var autentisk, næsten uden andre turister og med sin egen eksotiske charme.

Turens første ”dagens art”: Hvidkronet Stenpikker.

Fredag d. 23. januar

Den første fantastiske morgen foregik i ørkenen syd for Guelmine på vejen mod Tan-Tan. Efter et par short-stop standsede vi ved to Ørkenløbere, og det nærmere eftersyn viste, at stedet var vibrerende af oplevelser, og de gode lærker tikkede hurtigt ind på listen: Lille Ørkenlærke, Korttået Lærke, Ørkenbjerglærke og selv ellers besværlige arter som Tyknæbbet Lærke og Hærfuglelærke kom på plads - sidstnævnte med en fornem demonstration af den flotte territorieflugt. Det viste sig, at vi faktisk var helt fremme ved nordsiden af det berømte ”lærkested” ved 34-km-stenen fra Guelmine, og det meste af den resterende del af dagen blev tilbragt med at udforske dette usædvanlige område med en række enestående gode ørkenbiotoper, der støder op til hinanden her. De forskellige lærker blev efterhånden bedre kendte for øjne og ører, og blandt de helt superbe oplevelser må fremhæves 2 Ørkenbjerglærker, der i få meters afstand af os, tog en veritabel

territoriekamp, bryst mod bryst. Af andre arter skal fremhæves fine Berberstenpikkere, bl.a. redebyggende i et jordhul fra et af de små pattedyr, Brilllesanger og ikke mindst Diademrødstjerter, der snart blev et vanligt men ikke mindre nydeligt syn. Af rovfugle ud over Tårnfalk nøjedes vi med en Ørnevåge siddende på nært hold af busserne. På vejen hjem gjorde vi stop ved Oued Seyad lige sydvest for byen, et lille vådområde af oasekarakter med bl.a. Palmeduer, to Skadegøge, diverse sangere og de på disse steder dominerende Berberbulbuler. Dagen var startet ganske køligt, og mere end 16-17° blev det aldrig. Specielt fordi det var første dag, var det behageligt med næsten overskyet midt på dagen og ganske let vind.

Til dagens art blev på aftenmødet valgt: Ørkenbjerglærke.

Lørdag d. 24. januar

Endnu en fuld ørkendag stod på programmet. Denne gang var det i området øst for Guelmine, 16-17 km inde ad Oued Seyad, hvor vi gik på lusk langs oued'en på begge sider af landevejen. Vejret var letskyet og næsten stille og lidt varmere end foregående dag. Nye gode arter var Sortbuget Sandhøne, flyvende i smågrupper eller parvist, og senere også på jorden fouragerende på et lille tilsået ørkenfelt, - Gulbrun Larmdrossel, med alle 7 søstre og bl.a. set ublufærdigt med parring, flere Ørkendompapper, en enkelt Berbersanger han og ligeledes en enkelt Kratsanger i sit karakteristiske jordfræsende gærdesmutte-løb inden den forsvandt som i et hul i jorden, begge ørkenlærke-arter og da ikke mindst dagens Tyknæbbede Lærke-par stående på ganske nært hold. Super alt sammen!

Frokosten blev indtaget, hvor Oued Seyad passerer vejen til Asrir-oasen ved en lille klat træer. Her så vi, hvad der skulle blive turens eneste Lannerfalk, til gengæld var den god. Mest overraskende måske var, at det store sandede område nærmest var besat af Ørkendompapper i små og større flokke i et omfang, som det ikke er mødt før på vores ture, og en enkelt stor flok Dværglærker blev set mere fjernt. I øvrigt gennemtrawlede vi stedet efter bl.a. sangere, men selv Gransanger var ikke specielt talrig. To Hvidskæggede Sangere var ikke forventet her i januar.

Sidst på eftermiddagen var vi til kulturmøde på Guelmines berømte kamel-marked. Der var mest leben omkring de mange grøntsagstelte, mens de få stadig- ikke-solgte kameler hyggede sig i et hjørne for sig selv sammen med Hvidkronede Stenpikkere. Det sidste stykke eftermiddag tilbragte vi sydvest for byen, hvor Tan-Tan-vejen krydser Oued Boukila – ved flodpytterne var der Små Præstekraver og Svaleklirer og bl.a. velkendte arter som Hvide Vipstjerter og få Landsvaler. Landsvale var for øvrigt ene om at vise lidt trækbevægelse på samtlige dage, men altså ganske spredt og kun enkelte fugle. Ved solnedgangstid på hotellets tag blev det konstateret, at der stadig kun var kommet meget få Små Sejlere til byen.

Dagens art blev: Tyknæbbet Lærke.

Gulbrun Larmdrossel / Carl Erik Mabeck

fotografer på jagt / Søren Sørensen

Søndag d. 25. januar

Turen retur mod Agadir blev påbegyndt allerede fra morgenstunden, men nord for Guelmine ved den første større oued, O. Talmaadest, lavede vi ørken-søgning i en times tid. Fugletætheden var ikke imponerende, men på den nedre skråning af et højdedrag blev der hørt kald af Tyknæbbet Lærke, og det viste sig, at et par fløj rundt og rundt i en lav cirkel efter hinanden i hurtig flugt, hannen efter hunnen, og konstant over meget lang tid, således at fuglene fortsat var i gang, da vi forlod stedet – ganske ejendommeligt og en smuk oplevelse.

Under den videre kørsel stoppede vi på plateauet på AntiAtlas. Morgenens stille delvist skyede vejr var nu afløst af kraftig nordlig vind, der yderligere udviklede sig med så lavthængende skyer, så sigtbarheden forsvandt. Vi nåede dog at se bl.a. Diademer og afrikanske Bogfinker. På den videre færd i busserne med turens usleste vejr blev frokosten udskudt et par gange, og da vi sluttelig nåede frem til udmundingen af Oued Sous til en sen frokost, begyndte det også at regne. De mange fugle på lokaliteten gjorde dog, at vejret hurtigt blev glemmt, og mens der blev fremtryllet Blåhals og Bjergpiber af Mikkel, holdt regnen da også op igen. Måge-freaksene anført af især Jens kunne muntre sig med flere Sorthovede Måger, Dværgmåger, en totalt udplaceret Ride her langt oppe ad floden, samt mere vanlige vade- hejre- og småfugle.

Endeligt fremme ved Hotel Tagadirt indlogerede vi os i det labyrintiske kompleks. Hen over solnedgangen passerede der et meget massivt aftentræk af Hvid Vipstjert og Sildemåge til overnatning, og samtidig udsendte hotelhøjtalerne skræmmelyde af falke og andet uhyggeligt, sikkert for at holde fuglene væk fra at overnatte på de flade tage. Det skulle dog vise sig, at hotellet var mere fuglevenligt indendørs med Husværling ynglende *inde* i spisesalen også i år, og samme art var også inde på receptionskontoret. Aftensmaden spiste vi rundt omkring i byen, og en større gruppe fandt frem til en restaurant, der på storskærm viste VM-håndbold med dansk sejr – hvor heldig har man dog lov til at være!

Dagens art blev endelig og ganske velfortjent: Diademrødstjert, når det nu ikke kunne blive Tyknæbbet Lærke for anden dag i træk.

Mandag d. 26. januar

På vej nordpå langs kysten kom vi først til en stor samling Sildemåger ved en lille sandbugt nær Aghroud, og den viste sig at rumme et væsentligt indslag af Audouinsmåge, i alle dragter og ikke mindst i den smukkeste adulte yngledragt med tre-farvet næb. Ved næste bugt på den anden side af den lille by fik en reprise af det samme fine syn, denne gang med indslag af en regulær sjældenhed hernede, Svartbag. Ellers var første længere stop ved fyret ved Kap Rhir, hvor vi observerede lidt nordtrækkende Suler og faktisk ikke så meget andet. Vinden stod i kuling fra nord-nordøst, og havet blev pisket op i en meget imponerende brænding, men det gav ikke rigtig nogle havfugle.

Efter 1½ times tid fortsatte vi derfor videre nordpå langs kysten mod Tamri, og lige før flodudløbet gik der pludselig 7 Eremitter inklusiv flere ungfugle i klitterne ganske tæt på busserne. Det skete faktisk før den rigtige ibis-feber havde grebet os, så det var næsten et chok, da de så alligevel gik dér. Selv om vi krøb ud af busserne, var de stadig tolerante over for vores nærhed, men 4 ravne, der slog drillende ned over dem, var for meget, og så forsvandt de. Fremme ved flodudløbet ved Tamri spiste vi frokost, indtil madfreden blev afløst af nye Bisser, der fouragerede på den modsatte bred. Flere flyvende fugle og en fouragerende flok, der efterhånden voksede til 45 og siden til ca. 95, tog næsten pippet fra os, ikke mindst da de til sidst gik på vingerne samlet – once-in-a-lifetime havde vi så hele Tamri-bestanden på vingerne – en meget væsentlig del af alle verdens eremitbisser. Andre fugle på stedet måtte blegne. Det gælder bl.a. en seværdig Vendehals og et lokalt hit som Sølvhejre,

der kom flyvende lavt ind for så at forsvinde. Efter alt dét hjalp kun en kraftig kaffetår i Tamris brogede markedsgade.

Den fortsatte blæst ved kysten fik os nu til at søge lidt ind i landet. På vejen mødte vi i Tamraght en flok på 120 Kohejrer på et tag – flot og snehvidt så det ud, da de pludselig fløj op samlet. Inde i kystbjergene omkring Paradisdalen på vejen mod Immouzer var der stilfærdigt men smukt, med nu velkendte småfugle, og ingen større vingefang. Vi trillede derfra hjem til byen og hotellet.

Dagens art uden afstemning: Eremitibis.

Audouinsmåge over brænding / Jens Ballegaard

Tirsdag d. 27. januar

Morgenen lagde op til vejrskifte – stille, skyfrit og varmt – og det skulle så stort set vise sig at holde de sidste dage. Denne dag gjaldt det reservatet ved Oued Massas udløb med en længere vandretur i solen frem til havet. Men alt for varmt blev det heldigvis aldrig, og i klitterne var det nærmest forfriskende. Vi startede, faktisk delvis efter fejlkørsel, ved den sidste bro over vådområdet, som egentlig var planlagt til at skulle være afslutningen på dagen. Men held i uheld viste det sig at blive et af dagens fine højdepunkter. For første gang var der her godt med sejlere og svaler i luften, flest Gråsejlere, men Brunstrubet Digesvale var også til stede og en sjældenhed som Ensfarvet Sejler på vinterbesøg fra Kanarieøerne. Vi startede vandringen langs Massa vestfra med lækre ænder som Hvidøjet And og Marmorand, sidstnævnte med et par der lidt senere blev set på nært hold, og ellers var det hejrefuglene der tog opmærksomhed: bl.a. en sjælden Rørdrum og mange Sorte Ibisser, der i antal næsten matchede gårsdagens hob af Eremitter. Prægnant var også de lokale hvidmavede Skarver, en større flok Traner på klitvandring, samt Skestorke og Flamingoer. Naturligvis var der pænt med vadefugle, og det sprudlede nærmest med småfugle. Sortstrubede Bynkefugle, Sorthovede Sangere, Cistussangere, Diademer, Bulbuler, Gulirisker mm. gav lyd og viste sig frem overalt, og de marokkanske Husskader med blå øjenskygge var ikke til at overse. Fugle, der i højere grad skulle luskes ud af omgivelserne, men ikke bragte mindre jubel, når de så endelig blev fundet, var f.eks. Kirkeugler, Berberhøns, Kratskader og Blådrokler, og denne dag som andre var der stor tak til vores kasketdreng for en ihærdig og dygtig indsats. En god, lang dag ved Massa levede til fulde op til forventningerne: et vådområde i verdensklasse. Det gjorde så mindre, at der var langt færre Blishøns end normalt – af en eller anden grund - og vi kunne leve med, at der også var meget få rovfugle.

Dagens art blev: Marmorand.

Onsdag d. 28. januar

Dagen startede med en flot, stille morgen ved udløbet af Oued Sous med mange nye vadefugle til turlisten og mange måger at lede igennem. Der var Sorthovede Måger og en Tyndnæbbet, og Fiskeørn og Rørhøg skabte nervøsitet på vadefladerne. I eukalyptusskoven op til kongepaladset blev der fundet Afrikanske Blåmejser og en trommende Stor Flagspætte, der var en overraskelse her i lavlandet. Som sædvanligt kunne der passende have været anvendt langt meget mere tid her, men turen gik videre ind i Sousdalen. Første stop var ved den sidste bro før Taroudant for landevejen over oued'en. En rundtur i det tørlagte flodleje med bl.a. nogle uventede Kærnebider blev afbrudt ved opdagelsen af en siddende, meget smuk adult Berberfalk faktisk lige op ad vores busser. Og falke blev endnu et højdepunkt – længe ventet som den sidste lokale specialitet, vi manglede. Den kunne nu nærstudies i teleskoperne og foreviges gennem fotografernes linser – det bliver vist ikke bedre!

Herfra fortsatte vi til frokoststedet ved Oued Faragh ca. 17 km øst for Taroudant, hvor tidligere ture har haft store rovfugleoplevelser. Denne gang med vindstille, skyfrit og 23° - det varmeste på turen – blev det mere beskedent til en fjern musende Blå Glente set over lang tid, nogle klippesvaler samt mere almindelige fugle som Diademer og andet. I baggrunden var det snedækkede Høje Atlas en smuk kulisse. På vejen tilbage tog vi en hurtig sightseeing i Taroudants brogede byliv – ynglende Storke nær bymuren var de første og sidste på turen.

Om aftenen muntrede vi os til den traditionelle fælles afslutningsmiddag med snak og gode historier ikke mindst fra det vestjyske, og ikke et øje var tørt.

Dagens art: vores medgørlige Berberfalk.

Torsdag d. 29. januar

Før transfer-afgang i minibusserne var der lejlighed til endnu en tur på stranden, en sidste fiskeørn, eller lidt indkøb med de sidste dirhammer. - I lufthavnen i Agadir måtte vi vente en times tid ud over planlagt afgang, og det medførte, at vi med Lyngby-bussen fra Göteborg stadig havde en times forsinkelse, da vi ankom til København over midnat. Forhåbentlig nåede alle deres sidste forbindelse, også til destinationer i provinsen.

skorpion / Michael Petersen

Liste over fuglene tal og kommentarer

Lille Lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*)

27/1 ca. 40 ved Oued Massa.

Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*)

27/1 1 ved Oued Massa.

Sule (*Sula bassana*)

26/1 ca. 50 ved Kap Rhir, desuden enkelte fra stranden andre steder.

Skarv (*Phalacrocorax carbo maroccanus*)

Flest: 27/1 ca. 45 ved Oued Massa og næsten tilsvarende antal ved Sous-udløbet.

Rørdrum (*Botaurus stellaris*)

27/1 1 ved Oued Massa vest for landsbyen – en sjælden gæst i Marokko.

Tophejre (*Ardeola ralloides*)

27/1 1 ved Oued Massa.

Kohejre (*Bubulcus ibis*)

Set enkeltvis eller i smågrupper så sydligt som Guelmine, flest: 26/1 hvor en flok på 120 fløj op fra et tag i Tamraght.

Silkehejre (*Egretta garzetta*)

Enkeltfugle flere steder ved kysten eller i våde oud'er, flest: 25/1 30 ved Oued Sous, færre ved fx Massa.

Sølvhejre (*Ardea alba*)

26/1 1 ved Tamri, er en sjælden gæst, der dog også dukker op i stigende grad hernede.

Sort Ibis / Carl Erik Mabeck

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Ved vådområderne, og flest: 25/1 40 ved Oued Sous.

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*)

28/1 var der 2 ved reder i Taroudant, sikkert med overvintrende fugle.

Sort Ibis (*Plegadis falcinellus*)

27/1 78 ved Oued Massa, og altså trods alt færre end af den anden bisse!

Eremitibis (*Geronticus eremita*)

26/1 i alt 95 !! der midt på dagen samlede sig til én fantastisk flok ovenfor flodudløbet nær Tamri. Inden da blev 7 inkl. flere ungfugle set på meget fint hold i klitten lige syd for floden. Det store antal svarer nogenlunde til vurderingen af den samlede bestand ved Tamri og udgør altså en væsentlig del af verdensbestanden.

Skestork (*Platalea leucorodia*)

25/1 9 ved Sous-udløbet og 27/1 15 ved Oued Massa.

Flamingo (*Phoenicopterus ruber*)

27/1 6 ved Oued Massa og 28/1 52 ved Sous-udløbet.

Krikand (*Anas crecca*)

27/1 2 ved Oued Massa.

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

27/1 6 ved Oued Massa.

Spidsand (*Anas acuta*)

27/1 7 ved Oued Massa.

Skeand (*Anas clypeata*)

27/1 4 ved Oued Massa.

Marmorand (*Marmaronetta angustirostris*)

27/1 2 ved Oued Massa, bl.a. set på nært hold.

Taffeland (*Aythya ferina*)

27/1 20 ved Oued Massa.

Troldand (*Aythya fuligula*)

27/1 5 ved Oued Massa.

Hvidøjet And (*Aythya nyroca*)

27/1 4 ved Oued Massa.

Sortand (*Melanitta nigra*)

26/1 1 ved Kap Rhir og 27/1 3 ud for Oued Massa.

Blå Glente (*Elanus caeruleus*)

22/1 1 ved lufthavnen ved Agadir, som stort set var turens første obs, og 28/1 1 ved Oued Faragh.

Rørhøg (*Circus aeruginosus*)

28/1 1 hun ved Sous-udløbet.

Ørnevåge (*Buteo rufinus*)

23/1 1 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, og 24/1 1 ved Oued Seyad nær Asrir-oasen .

Spurvehøg (*Accipiter nisus*)

23/1 1 ved Oued Seyad syd f. Guelmine, 24/1 1 ved Oued Seyad vest for Guelmine, 26/2 1 i Paradisdalen ved Immouzer, 28/1 1 ved bro over Oued Sous og 1 ved Oued Faragh.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*)

25/1 og 28/1 1 ved Sous-udløb, 29/1 1 i Agadir havn.

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Set alle dage og på diverse biotoper.

Lannerfalk (*Falco biarmicus*)

24/1 1 ad. ved Oued Seyad nær Asrir-oasen – var eneste obs, men til gengæld ganske fin. Foto viste noget, der kunne være strop, men pokker heller da herude.

Berberfalk (*Falco pelegrinoides*)

28/1 ad. ved bro over Oued Sous nær Taroudant - til stor glæde for fotografer og alle andre.

Berberhøne (*Alectoris barbara*)

27/1 1 i alt 6 ved Oued Massa.

Vandrikse (*Rallus aquaticus*)

27/1 1 hørt ved Oued Massa.

Grønbenet rørhøne (*Gallinula chloropus*)

27/1 2 set og flere hørt ved Oued Massa.

Blishøne (*Fulica atra*)

27/1 ca. 50 ved Oued Massa, er påfaldende få her.

Trane (*Grus grus*)

27/1 58 ved Oued Massa.

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)

25/1 2 og 28/1 6 ved Sous-udløb.

Stylteløber (*Himantopus himantopus*)

25/1 9 og 28/1 5 ved Sous-udløb, 27/1 3 ved Oued Massa.

Ørkenløber (*Cursorius cursor*)

23/1 i alt 4 ved km 33-35 sydvest for Guelmine.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*)

23/1 1 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 2 ved Oued Boukila sydvest for Guelmine, 25/1 1 ved Sous-udløb.

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*)

25/1 1 ved Sous-udløb, 27/1 1 ved Oued Massa, 28/1 55 ved Sous-udløb.

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*)

27/1 2 ved Oued Massa, 28/1 3 ved Sous-udløb.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)

25/1 1 og 28/1 18 ved Sous-udløb.

Islandsk ryle (*Calidris canutus*)

28/1 1 ved Sous-udløb.

Sandløber (*Calidris alba*)

27/1 8 ved Oued Massa, 28/1 8 ved Sous-udløb.

Dværgryle (*Calidris minutus*)

28/1 1 ved Sous-udløb.

Almindelig ryle (*Calidris alpina*)

28/1 25 ved Sous-udløb.

Brushane (*Philomachus pugnax*)

27/1 6 ved Oued Massa.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

27/1 3 ved Oued Massa.

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*)

23/1 1 flyv. ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 25/1 13 ved Sous-udløb, 27/1 16 ved Oued Massa, 28/1 12 ved Sous-udløb.

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*)

28/1 3 ved Sous-udløb.

Storspove (*Numenius arquata*)

25/1 1 og 28/1 6 ved Sous-udløb, 27/1 2 ved Oued Massa.

Rødben (*Tringa totanus*)

25/1 17 og 28/1 10 ved Sous-udløb, 27/1 5 ved Oued Massa.

Damklire (*Tringa stagnatilis*)

28/1 1 ved Sous-udløb.

Hvidklire (*Tringa nebularia*)

25/1 1 og 28/1 4 ved Sous-udløb, 27/1 5 ved Oued Massa.

Svaleklire (*Tringa ochropus*)

23/1 1 ved Oued Seyad sydvest f. Guelmine, 24/1 2 ved Oued Boukila sydvest for Guelmine, 25/1 2 ved Sous-udløb, 27/1 3 ved Oued Massa.

Mudderklire (*Actitis hypoleucos*)

23/1 1 i Guelmine, 25/1 3 og 28/1 2 ved Sous-udløb.

Stenvender (*Arenaria interpres*)

28/1 1 ved Sous-udløb.

Mellemkjove (*Stercorarius pomarinus*)

26/1 1 ved stranden i Agadir, 27/1 1 (sands. også denne art) ved stranden ved Oued Massa.

Ride (*Rissa tridactyla*)

25/1 1 ad. ved Sous-udløb (faktisk en hel km inde i floden!) og 27/1 1 ad. også ved Oued Massa.

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*)

25/1 5 (div. ældre repræsenteret) og 28/1 ligeledes 5 ved Sous-udløb.

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

27/1 350 og 28/1 ca. 200 ved Sous-udløb.

Tyndnæbbet måge (*Larus genei*)

28/1 1 ad. ved Sous-udløb.

Dværgmåge (*Hydrocoloeus minutus*)

25/1 2 1.vinter ved Sous-udløb.

Audouinsmåge (*Larus audouinii*)

26/1 45 + 10 på strandene på hver side af Aghroud, og samme dag 6 trk. ved kap Rhir, 27/1 30 ved Oued Massa.

Stormmåge (*Larus canus*)

26/1 2 1.vinter ved stranden ved Agadir. Den er en relativ sjælden vintergæst.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Hundredvis forskellige steder ved kysten og klart den dominerende mågeart. Fx om aftenen i Agadir 500+ på overnatningstræk og 26/1 ca. 500 på strandene ved Aghroud.

Middelhavssølvmåge (*Larus michahellis*)

Set flere steder langs kysten, men meget færre end Sildemåge, typisk i éncifrede eller små 2-cifrede antal.

Svarthag (*Larus marinus*)

26/1 1 subad. sammen med sildemåger på stranden nord for Aghroud, er en sjælden vintergæst.

Splitterne (*Sterna sandvicensis*)

Enkelte eller meget få ved kysten flere steder.

Sortbuget Sandhøne (*Pterocles orientalis*)

24/1 i alt mindst 21 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine – blev set parvis og i smågrupper flyvende og fouragerende.

Klippedue/Tamdue (*Columba livia*)

I småflokke ved byer og i klippeområder.

Ringdue (*Columba palumbus*)

Kun set ved kongepaladset ved Sous, fx 25/1 5.

Tyrkerdue (*Streptopelia decaocto*)

Set i byerne i mindre antal hver dag.

Palmedue (*Streptopelia senegalensis*)

Få set i de grønne områder omkring Guelmine og ved Oued Massa.

Skadegøg (*Clamator glandarius*)

23/1 2 ved Oued Seyad syd for Guelmine.

Kirkeugle (*Athene noctua*)

Enkelte set fra bussen ved flere lejligheder, men bedst 27/1 2 ved Oued Massa.

Ensfarvet Sejler (*Apus unicolor*)

27/1 mindst 2, sandsynligvis flere, set sammen med Gråsejlere ved den vestligste bro over Oued Massa. Arten formodes at overvintre her i kystlandet fra Kanarieøerne, men det er sjældent dokumenteret.

Gråsejler (*Apus pallidus*)

24/1 1 ved Oued Boukila, 27/1 40+ (formodentlig langt de fleste denne art, men sikkert også flere Ensfarvede Sejlere og evt. Mursejler) ved den vestligste bro over Oued Massa.

ubestemt sejler (*Apus sp.*)

Ret få set i Tiznit og ved Guelmine og Agadir.

Lille Sejler (*Apus affinis*)

Ganske få set aften og morgen over Guelmine.

Isfugl (*Alcedo atthis*)

27/1 1 ved Oued Massa.

Vendehals (*Jynx torquilla*)

26/1 1 ved flodudløbet nær Tamri.

Stor flagspætte (*Dendrocopos major*)

28/1 1 set og hørt trommende ved kongepladset ved Sous. Ganske overraskende med en territoriehævdende fugl her i lavlandet.

Lille Ørkenlærke (*Ammomanes cincturus*)

23/1 i alt 6 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 2 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine. Flere af dem i sangflugt.

Ørkenlærke (*Ammonanes deserti*)

24/1 2 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine.

Hærfuglelærke (*Alaemon alaudipes*)

23/1 i alt 4 ved km 33-35 sydvest for Guelmine. Næsten alle syngende.

Hærfuglelærke / Carl Erik Mabeck

Tyknæbbet Lærke (*Ramphocoris clotbey*)

23/1 et par ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 et par ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine, 25/1 et par ved Oued Talmaadest nord for Guelmine. Et spændende bekendtskab! Det sidste par blev set i en seværdig og ejendommelig fælles sangflugt over det formodede territorium (se dagbogen). - Bestandstætheden er tydeligvis ikke stor, og det kan derfor ikke undre, at fuglene er svære at finde fx i februar i den travle del af ynglesæsonen.

Korttået Lærke (*Calandrella brachydactyla*)

23/1 3 ved km 33-35 sydvest for Guelmine.

Dværglærke (*Calandrella rufescens*)

Kun: 24/1 100+ i trækkende flok ved Oued Seyad nær Asrir-oasen.

Toplærke (*Galerida cristata*)

Set i flade åbne biotoper uden for meget bevoksning, men meget klart i undertal i forhold til Theklalærke, og kun få gange blev den sikkert artsbestemt.

Theklalærke (*Galerida theklae*)

Set og hørt i en række åbne biotoper særligt med buske eller klipper og større sten, og helt dominerende i forhold til Toplærke.

Ørkenbjerglærke (*Eremophila bilopha*)

23/1 i alt 6 ved km 33-35 sydvest for Guelmine. De smukke, tillidsfulde fugle blev set under særdeles favorable forhold, og mest dramatisk med to iltre hanner i luftkamp over territoriet bryst mod bryst. Det var i samme snævre område, hvor arten andre år i februar er fundet dels syngende og dels på rede.

Brunstrubet Digesvale (*Riparia paludicola*)

27/1 3+ ved den vestligste bro over Oued Massa.

Klippesvale (*Ptyonoprogne rupestris*)

24/1 2 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine, 28/1 ca. 10 ved Oued Faragh. I begge tilfælde ret så langt fra yngleområderne.

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Set alle dage og på mange af lokaliteterne, men ganske få fugle og de fleste på nordgående træk.

Bysvale (*Delichon urbica*)

Vist nok kun: 27/1 1 ved Oued Massa.

Engpiber (*Anthus pratensis*)

23/1 i alt 7 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 2 ved Oued Boukila, 25/1 2 ved Sous-udløb.

Bjergpiber (*Anthus spinoletta*)

25/1 1 ved Sous-udløb.

Skovpiber (*Anthus trivialis*)

25/1 1 ved Sous-udløb.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*)

27/1 1 den vestligste bro over Oued Massa.

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*)

Set alle dage og talrig specielt på lokaliteter med vand eller lidt fugtighed. Flest 25/1: 600+ på overnatningstræk i Agadir. Enkelte var af den marokkanske race *subpersonata*.

Berberbulbul (*Pycnonotus barbatus*)

Set (og hørt!) i haver og andre frodigt bevoksede områder fra Oued Seyad i syd og nordpå.

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

23/1 1 ved Oued Seyad syd for Guelmine, 26/1 1 nær Tamri, 27/1 2 ved Oued Massa, 28/1 1 ved Sous-bro nær Taroudant.

Blåhals (*Luscinia svecica*)

27/1 i alt 3 og heraf en syngende ved Sous-udløb.

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

22/1 1 ved frokost syd for Tiznit og 1 ved stop i AntiAtlas, 23/1 2 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 25/1 1 ved stop i AntiAtlas, 26/1 1 ved Kap Rhir, 27/1 1 ved Oued Massa.

Diademrødstjert (*Phoenicurus moussieri*)

22/1 2 ved passage af AntiAtlas, 23/1 i alt 5 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 3 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine og 1 nær Asrir-oasen og 1 ved Oued Boukila, 25/1 1 ved Oued Talmaadest, 2 ved stop i AntiAtlas, 3 ved Sous-udløb, 26/1 1 ved Aghroud, 1 ved Kap Rhir, 27/1 6 i alt ved Oued Massa, 28/1 1 ved bro over Sous og 1 ved Oued Faragh. Altså i alt 28 som et absolut minimum for dette endemiske diadem i de små krat, og mange af dem blev set perfekt.

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*)

Set specielt i de mange åbne kratområder, og i alt 25 noteret er næppe dækkende.

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*)

23/1 2 ved km 33-35 sydvest for Guelmine. Overvintrende eller nyankomne? men var i hvert fald den sjældneste af de registrerede stenpikkere.

Ørkenstenpikker (*Oenanthe deserti*)

Set i diverse typer halvørken fra Tiznit og sydpå: i alt blev 12 noteret, og det er lidt færre end på februar-ture, hvor den synger eller varsler mere.

Berberstenpikker (*Oenanthe moesta*)

23/1 i alt 5 sydvest for Guelmine, 24/1 i alt 4 øst for Guelmine. Bl.a observeret under redebygning i et jordhul fra et af de små pattedyr.

Hvidkronet Stenpikker (*Oenanthe leucopyga*)

22/1 2 mellem Bouisakarn og Tagrant, 24/1 1 i udkanten af Guelmine og 3 på kamelmarkedet i Guelmine. Arten har en østligere udbredelse i Marokko, men det kunne tyde på, at den er i fremgang i Guelmine-området.

Sørgestenpikker (*Oenanthe leucura*)

22/1 i alt 5 i AntiAtlas, 26/1 1 ved Kap Rhir. Altså begge de to sorte stenpikkere var til præsentation på turens første eftermiddag.

Blådrossel (*Monticola solitarius*)

26/1 1 kysten syd for Tamri, 27/1 i alt 3 ved Oued Massa.

Solsort (*Turdus merula*)

Set i mindre antal de fleste dage ved byer og højere beplantninger.

Sangdrossel (*Turdus philomelos*)

23/1 2 ved Oued Seyad vest for Guelmine.

Cettisanger (*Cettia cetti*)

23/1 1 hørt ved Oued Seyad vest for Guelmine, 28/1 1 hørt ved Sous-udløb.

Cistussanger (*Cisticola juncidis*)

Set i fugtige, frodige områder, også så langt sydpå som i marken ved km 34 syd f. Guelmine. I alt 15 blev noteret.

Kratsanger (*Scotocerca inquieta*)

24/1 1 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine.

Brillesanger (*Sylvia conspicillata*)

23/1 1 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 1 ved Oued Seyad nær Asrir-oasen.

Berbersanger (*Sylvia deserticola*)

24/1 1 han ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine. Heldigvis en fin han, men skuffende få af de fine sylviasangere ud over Sorthovedet. En energisk gruppe deltagere gjorde ellers en meget prisværdig indsats.

Hvidskægget Sanger (*Sylvia cantillans*)

24/1 2 ved Oued Seyad nær Asrir-oasen. Er det overvintring eller meget tidlig ankomst?

Sorthovedet Sanger (*Sylvia melanocephala*)

Set og hørt alle dage, i alt 34 noteret, typisk i forbindelse med kraftigt krat.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

25/1 2 ved stop i Antiatlas, 26/1 1 i dal ved Immouzer, 28/ 1 ved Sous-bro.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Set og hørt i diverse bevoksninger fordelt på hele ugen, i alt 35 noteret, og ingen var mistænkt som Iberisk Sanger.

Gulbrun Larmdrossel (*Turdoides fulvus*)

24/1 7 ved Oued Seyad 17 km øst f. Guelmine. En meget fin obs af en større familiesammenkomst.

Afrikansk Blåmejse (*Cyanistes caeruleus/teneriffae*)

28/1 i alt 4 ved Sous-udløb ved paladset og 1 ved Sous-bro før Taroudant.

Musvit (*Parus major*)

26/1 1 ved Aghroud og 1 i dal ved Immouzer, 27/1 3 ved Oued Massa, 28/1 2 ved Sous-bro før Taroudant.

Krattornskade (*Tchagra senegalus*)

27/1 i alt 4 set eller hørt ved Oued Massa, men altså denne gang eneste lokalitet med denne karakterfulde art.

Sydlig Stor Tornskade (*Lanius meridionalis*)

Stort set dagligt i diverse biotoper, især fra busserne undervejs, i alt 18 er noteret.

(Atlas)husskade (*Pica pica mauretanicus*)

Udbredt og almindelig i den frodige del af kystområdet. Både udseende og stemme er tydeligt afvigende fra vores hjemlige underart/art.

Ravn (*Corvus corax*)

18/2 5 ved kysten syd for Tamri. De 4 gjorde sig mest bemærkede ved mobbe vores første lille flok eremitter væk.

Ensfarvet stær (*Sturnus unicolor*)

Almindelig nord for Antiatlas specielt i forbindelse med haver og frodighed, men også registreret i Guelmine.

Gråspurv (*Passer domesticus*)

Set i byerne og ved marker alle dage, 27/1 ved Oued Massa også sammen med Spansk Spurv.

Spansk Spurv (*Passer hispaniolensis*)

23/1 16 ved Oued Seyad syd for Guelmine, 27/1 (som nævnt ovenfor) få sammen med gråspurve ved Oued Massa.

Bogfinke (*Fringilla coelebs africana*)

25/1 2 ved stop i Antiatlas, 26/1 1 i dal ved Immouzer, 27/1 3 ved Oued Massa, 28/1 20 ved paladset ved Sous-udløb og 1 ved Sous-broen ved Taroudant. Alle af den særprægede, lokale race.

Gulirisk (*Serinus serinus*)

Almindelig ved tættere bevoksning nord for Antiatlas, og især ved Oued Massa mange syngende.

Grønirisk (*Carduelis chloris*)

24/1 2 ved Oued Seyad øst for Guelmine, 26/1 10 ved Aghroud. Denne og de følgende to åbentlands-finker var alle påfaldende fåtallige også i Agadir-området.

Stillits (*Carduelis carduelis*)

23/1 5 ved Oued Seyad syd for Guelmine, 24/1 1 ved Oued Seyad øst for Guelmine, 26/1 4 ved Oued Massa, 28/1 1 ved Sous-bro.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

Flest: 24/1 20 ved Oued Seyad nær Asrir-oase.

Ørkendompap (*Bucanetes githagineus*)

22/1 2 ved frokost syd for Tiznit, 23/1 3 ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 24/1 i alt 12 ved Oued Seyad 17 km øst for Guelmine, og i alt 250+ ved Oued Seyad nær Asrir-oase. Sidstnævnte koncentration, der bestod af mange strejfende flokke i alle flokstørrelser, er et hidtil ukendt fænomen.

Kernebider (*Coccothraustes coccothraustes*)

28/1 2-3 ved Sous-bro før Taroudant.

Gærdeværling (*Emberiza cirrus*)

27/1 3 ved Oued Massa.

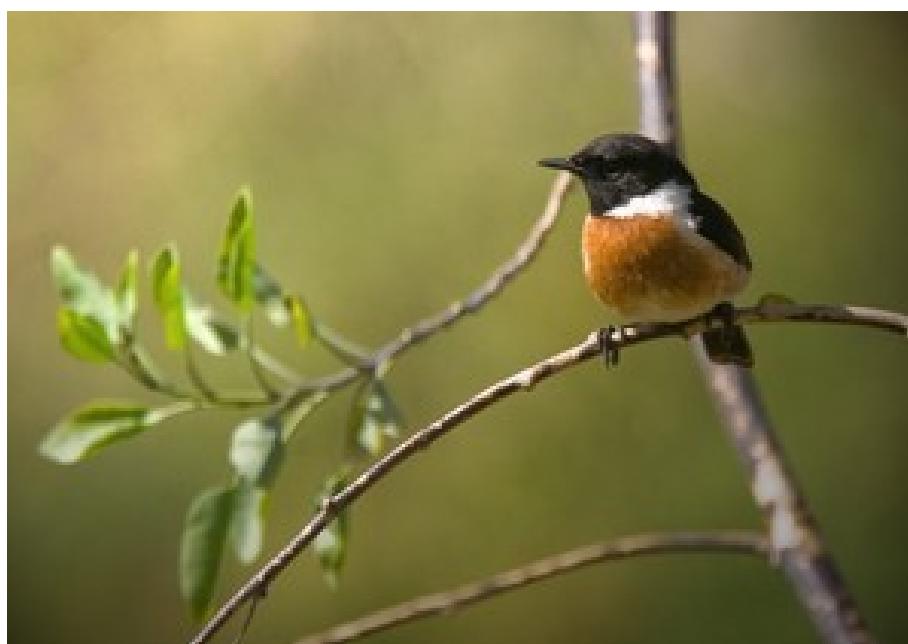
Husværling (*Emberiza striolata*)

Karakterfugl i større og små byer eller i det hele taget i bevoksede områder med bygninger, sangen virkede dog mindre dominerende end bare lidt senere på året. I lighed med tidligere år ynglede den tilmed i spisesalen på Hotel Tagadirt.

Bomlærke (*Miliaria calandra*)

23/1 set og hørt ved km 33-35 sydvest for Guelmine, 27/1 5 ved Oued Massa.

I alt 146 arter

Sortstrubet bynkefugl / Carl Erik Mabeck